

چاره سه ریا شه رعی بو وه سو اسا قه هری

LEGITIMATE TREATMENT FOR OBSESSIVE
COMPULSIVE DISORDER

د. مطلق جاسر بن مطلق الجاسر

پیداچون
کوقان شیرزاد

وهرگیژان
سیپهل قاسم

پیشگوتن

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله رب العالمين، والصلاة والسلام على المبعوث رحمة
للعالمين، نبينا محمد وعلى آله وصحبه أجمعين، والتابعين لهم
بإحسان الى يوم الدين.

أما بعد:

هندي شهيطانه گهف يال بهني ئادهميا كرى ب دوژمناتيى
خو ژ وى دهمى خودايى مهزن ئهمرى ئبليسى كرى بو
ئادهمى بچيته سوجدى، قيجال بهر نه هات و خو مهزنكر.

و خودايى مهزن بابى مه ئادهم يى هشيار كرى ژ دوژمناتيا
ئبليسى، دهمال دهستيكا مه سهلى گوتىي: ﴿فَقُلْنَا يَا آدَمُ إِنَّ

هَذَا عَدُوٌّ لَكَ وَلِزَوْجِكَ فَلَا يُخْرِجَنَّكَ مِنَ الْجَنَّةِ فَتَشْقَى﴾ طه: ١١٧

ئانكو: (ئينا مه گوت: ئه ي ئادهم هندي ئهقه بو ته وبوژنا
ته دوژمنه، قيجا هوين ژى دهشيار بن، وگوهداريا وى د

بی ئه مریا من دا نه کهن، ئه گهر ئه و دی هه وه ژ به حه شتی
 ده ریخت، قیجا تو ئه گهر ژئی ده رکه فتی دی د نه خوشیی
 دا ژی).

و پستی ئاده م که فتیه خه له تی، خودایی مه زن گوته
 ئاده می: ﴿أَلَمْ أَنهْکُمْ عَنْ تِلْکَ الشَّجَرَةِ وَأَقُلْ لَّکُمْ إِنَّ الشَّیْطَانَ لَکُمْ عَدُوٌّ

مُبِیْنٌ﴾ (الأعراف: ۲۲) ئانکو: (ئهری ما من هوین ژ خوارنا وی
 داری نه دابوونه پاش، ومن نه گو تبوو هه وه: هندی شه یثانه
 دوژمنه کی ئاشکه رایه بو هه وه؟ و ژ قی ئایه تی دیار دبیت
 کو دیار کرنا عه وره تی کاره کی مه زنه، وتشته کی کریته).

و ده می بلیس نه چوو یه سوجدی بو ئاده می، خودایی مه زن
 ئه و ژ عه سمانی ئینا خار و هه تا روژا قیامه تا له عنه ت لی
 کرن (و رامانا په یقا له عنه ت ئانکو ده رکه تن و دویر بوونا
 ژ دلوقانیا خودی) و خودایی مه زن گو تی: ﴿قَالَ فَأَخْرِجْ مِنْهَا

فَإِنَّکَ رَجِیْمٌ﴾ (وَإِنَّ عَلَیْکَ لَعْنَتَیْ إِلَى یَوْمِ الدِّیْنِ ﴿۷۸﴾ ص: ۷۷ - ۷۸.

ئانکو: (خودی گوته وی: پا دی تو ژ به حه شتی ده رکه فه
 هندی تویی ب گو تنی تویی دویر کریی، و تویی له عنه تی
 و ده ریخستنا من بو ته دی یا هه ر و هه ر بیت ﴿۷۸﴾).

و پاشی ئبلیسی داخاز ژ خودایی مهزن کر کو وی بهیلت
 ههتا روژا رابوونی قیجا خودایی مهزن دهرفهت دایی: ﴿قَالَ
 أَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ﴾ ١٤ قَالَ إِنَّكَ مِنَ الْمُنظَرِينَ ﴿١٥﴾ الأعراف: ١٤ - ١٥.

ئانکو: (ئبلیسی - دهمی ژ دلوقانییا خودی بی هیقی بووی -
 گوئی: تو من ههتا روژا رابوونی بهیله؛ دا ئەز بشیم وی
 دسهردا بیه می ئەز بشیمی ژ دووندهها ئادهمی ﴿١٤﴾ خودی
 گوئ: هندی تویی تو ژ وانی یین من ئەجهلی وان پاش
 ئیخستی ههتا پفکرنا یه کی د بووریی دا، هنگی ههمی
 خودان رح دمرن ﴿١٥﴾).

قیجا وهختی ئبلیس ئیمن بووی ژ هیلاکی ئینا وی دا سهر
 تخویبا و عیناد کر: ﴿قَالَ فَمَا آغْوَيْتَنِي لَأَقْعُدَنَّ لَهُمْ صِرَاطَكَ
 الْمُسْتَقِيمَ﴾ ١٦ ثُمَّ لَا تَتَبِعُهُمْ مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ وَعَنْ أَيْمَانِهِمْ وَعَنْ
 شَمَائِلِهِمْ وَلَا تَجِدُ أَكْثَرَهُمْ شَاكِرِينَ ﴿١٧﴾ الأعراف: ١٦ - ١٧.

ئانکو: (ئبلیسی لهعنهتی گوئ: پا ژبهر کو ته ئەز دسهردا
 بریمه ئەز دی گهلهک بزاقی کهم دا دووندهها ئادهمی د سهر
 ریکا ته یا راست دا بیهم، و ئەز دی وان ژ وی ئیسلاما ته

خوړستيا وان ل سهر دای پاشقه لی دهم ﴿١٦﴾ پاشی ژ ههمی
 لایان قه ئەز دی ئیمه وان؛ دا وان ژ حهقیی پاشقه لی بدهم،
 وئەز دی نه حهقیی ل بهر وان شرین کهم، ودی دلی وان
 بهمه دنیایی، ودی گومانی بو وان د ئاخړه تی دا چیکهم،
 وتو پتريا دوونده ها ئادهمی نابینی شوکرا قه نجیا ته بکهن
 ﴿١٧﴾. دهمی ئبلیسی ئەو چهنده کوتی، خودایی مهزن کوتی:

﴿قَالَ أَذْهَبَ فَمَنْ تَبِعَكَ مِنْهُمْ فَإِنَّ جَهَنَّمَ جَزَاءُكُمْ جَزَاءً مَّوْفُورًا﴾
 وَأَسْتَفِزُّ مَنِ اسْتَطَعْتَ مِنْهُمْ بِصَوْتِكَ وَأَجْلِبْ عَلَيْهِم بِخَيْلِكَ وَرَجِلِكَ
 وَشَارِكْهُمْ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ وَعِدْهُمْ وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطَانُ إِلَّا غُرُورًا
 ﴿٦٤﴾ إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ وَكَفَى بِرَبِّكَ وَكِيلًا ﴿٦٥﴾﴾

الإسراء: ٦٣ - ٦٥ ئانکو: (خودی بو گه فلیکرنا ئبلیسی
 ودویکه فتیین وی گوت: هه ره قیجا هه چیی دویکه فتنه ته
 کر ژ دوونده ها ئادهمی، وگوهی خو دا ته، هندی عه زابا
 تهیه و عه زابا وانه د جههنه می دا یا مشهیه ﴿٦٣﴾ و ب گازیا
 خو هه چیی تو بشیی ژ وان بو نه گوهداریا من گازی بکه
 ولهزی لی بکه، وهندی تو بشیی ژ لهشکه ریڼ خو یین

سویار و په یال وان کوم بکه، وپشکه کي ژ مالی وان یی
 کو ئه و ب حه رامي ب ده ست خو دئخن تو بو خو ړا که،
 وپشکه کي ژ عه یالی ژي ب ړيکا شرینکړنا کریتیي
 وگونه هی وبی ئه مریا خودی ل بهر وان هتا پویچاتی
 و خرابی به لاف دیت، و تو ب په یمانین ژ دره و په یمانی بده
 دویکه فتیین خو ژ دوونده ها ئاده می، وهه می سوز
 و په یمانین شهیتانی ژ قه ستانه ﴿٦٤﴾ هندی به نیین من یین
 دلسوزن ئه وین گوهداریا من کری ته چو شیان ل سهر
 خاپاندنا وان نین، و خودایی ته به سه - ئه ی موحه ممه د- کو
 بو خودان باوهران ژ شهیتانی و خاپاندنا وی پاریزقان بیت
 ﴿٦٥﴾. قیجال قیری و و یقه شهیطانی ده ستییکر و دوژمناتیا
 خو بهرچاف کر بو کورین ئاده می و گونه ه ل بهر وان
 تازه کرن و ئیخستنه د حه راميی دا و فەرمانا وان ب خرابی
 و کریتیان کر، قیجا گه له ک ژ خه لکی ب قی چهندي
 خاپاندن و که تنه د قان گونه ه و خرابیان دا، خودایی
 مه زن دبیثیت: ﴿وَلَقَدْ صَدَّقَ عَلَيْهِمْ إِبْلِيسُ ظَنَّهُ، فَاتَّبَعُوهُ إِلَّا فَرِيقًا﴾

مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٠﴾ سبأ: ٢٠ ئانکو: (و ب راستی ئبلیسی هزر کر کو ئه و دی دوونده ها ئاده می د سهر دا بهت، و کو ئه و دی ئه مریا خودی دا دی گوهداریا وی کهن، قیجا هزرا وی دهر حه قا وان دا دورست دهر کهفت، وان گوهداریا وی کر و بی ئه مریا خودایی خو کر دهسته که کا ژ خودان باوهران تی نه بیت).

و خودایی مه زن ئه م یین ژ شهیطانی هشیار کرین د قورئانا خویا پیروز دا و گوت: ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَلَا يَغُرَّنَّكُم بِاللَّهِ الْغُرُورُ ۚ إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّا إِنَّمَا يَدْعُوا حِزْبَهُ لِيَكُونُوا مِنْ أَصْحَابِ السَّعِيرِ﴾ فاطر: ٥ - ٦

ئانکو: (ئه ی گه لی مروقان هندی ئه و سوژه یا خودی دای ب رابوونا قیامه تی ودانا خیری وعه زابی یا راسته وهه ر دی ب جه ئیت، قیجا ژینا دنیا یی ب خوشی و پیتقییین خو قه بلا هه وه نه خاپینت، وبلا شهیتان هه وه نه خاپینت و ژ خودی نه کهت ﴿﴾ هندی شهیتانه بو مروقان دوژمنه، قیجا هوین ژ ی وی ب دوژمن بو خو بزنان و گوهداریا وی

نه کهن، ههما ئەو دویکه فتییښ خو بو بهرزه بوونی گازی
دکته، دا ئەو بڼه ژ خه لکي ئاگری (۶).

و ژ مه ترسیتړین ریځین دوژمناتیا شهیطانی ئەوه ئەو ل
سهر مروقی زال بیت ب وی وهسواسی ئەوا کو مروقی ژ
دینی دویر دکته و لاددهت، ژبه ر هندی خودایی مه زن
فه رمانا مه کر ئەم خو ب وی ب پاریزین ژ وهسوه سا

شهیطانان،: بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ۝۱ مَلِكِ النَّاسِ ۝۲ إِلَهِ النَّاسِ ۝۳
مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ۝۴ الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ
النَّاسِ ۝۵ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ ۝۶﴾ الناس: ۱- ۶

ئانکو: (تو - ئەي موحه ممه د- بیژه: ئەز خو ب خودانی
مروقان دپاریزم، یی کو ئەو ب تنییه دشیته خرابیا
وهسواسی ژ مروقی دویر بکته (۱) مه لکی مروقان یی کو
کاری وان ب ریځه دبهت، وچو منهت ب وان نینه (۲)
خودایی مروقان یی چو خودایی ب حهق ژ وی پیځه تر
نینن (۳) ژ خرابیا شهیتانی یی کو دودلییی ووهسواسی بو
مروقی چی دکته ئەگه ژ زکری خودی بی ئاگه ه ما،

وپاشقه دچت وخو قه دشیرت ئە گەر زکری خودی کر ﴿٤﴾
ئەوی خرابیی و دودلییی دکەتە د سنگی مروڤان دا ﴿٥﴾ ژ
شەیتانین ئەجنە و مروڤان ﴿٦﴾.

و د ڤان چەند سالە کین دوماهییی دا من دیت کو گەلە ک
خەلک یی گازندا ژ وەسواسی دکەن، قیجا چ ئەو
وەسواسە بیت یا د عەقیدی دا، یان وەسواس د دەستنقیژ
گرتنی دا، یان وەسواس د بەردانی دا یان غەیری ڤان.

و ل دەف هەندەکان یا گەهشتییە رادەکی زیډە، هەتا ژیا نا
وان یا تیک دای، هەتا هەندە ک ژ وان وەختەکی درێژ
دەمینە د جەهی دەستاقی قە، و هەندە ک ژ وان پیستی لەشی
وان یی هەشک بووی و رابووی ژبەر گەلە ک دەستنقیژ
گرتنی ژ ئەگەری وەسوەسی، و هەندە ک روژانە یی
دئاریشان دا ب ئەگەری وەسواسی د طەلاقی دا، و هەندە ک
د نالن ژ ئیشە کا نەفسی یا مەزن ب ئەگەری وەسواسی
دەعەقیدی دا.

و یا ئاشکه‌رایه کو وه‌سواسا قه‌هری دکه‌قیده د بن ئیشین
 نه‌فسی قه، ژبه‌ر هندی ئه‌وین حاله‌تی وان دژوار بووین من
 یین قریک‌رینه ده‌ف که‌سانین تایبه‌تمه‌ند د قی بواری دا، دا
 کو چاره‌سه‌رییا خو وه‌رگرن، به‌لی ریژه‌یه‌کا زیده‌تر ژ وان
 ئه‌ون یین حاله‌تین وان سقک و ناقنجی مروف دشیّت ب
 هاریکاریا خودایی مه‌زن وان رزگار بکه‌ت ژ قی
 وه‌سواسی ب ریکا هندی کو پیچه‌ک خو وه‌ستین و
 دویقچوونا چاره‌سه‌رییا شه‌رعی بکه‌ن ئه‌قین کو د‌قورئان
 و سوننه‌تی دا هاتین، قیجا من چه‌ند به‌رپه‌ره‌ک نقیسینه کو
 قی چاره‌سه‌رییا شه‌رعی بخو‌قه دگریت، و ل ده‌ستپیک من
 ل به‌ره قریکه‌م بو هه‌ر که‌سه‌کی پرسیار ژ من کری، و
 پاشی دی به‌لاف که‌م دا کو مفا پی بگه‌هته هه‌میان.

قیجا من داخاز و دوعا ژ خودایی مه‌زن یه کو ئه‌و مه‌ب
 پاریزیت ژ شه‌یطانی دویر کری ژ ره‌حما خو، و ژ
 وه‌سواس و پیلان و پینگا‌قین وی.

نقیسین: عه‌بدی هه‌ژار بو عه‌فوا خودایی خو، د. مطلق الجاسر.

ل حه‌فتی هه‌یفا (ذي الحجة) ل سالا ١٤٤١ هه‌ به‌رانه‌ر ٢٨ / ٧ / ٢٠٢٠ م

پیناسا وهسواسن

وهسواس یان وهسوهسه: ئه وه ئاخفتنا نه فسی و هزرایه، و
که سی واسواس ل دهف ئه وه یی کو وهسوهسی غه له بهت
ل سهر کری، نه فسا وی وهسوهسه یا بو چی کری.

و ههروهسا وهسواس: ناغه که بو شهیطانی، و وهسوهسه: بو
ئاخفتنا نزم و قهشارتی ژی دهیته گوتن. (لسان العرب لابن
منظور (۶/۲۵۵)، والنهاية في غريب الحديث والاثار، لابن الاثير (۵/۱۵۶).

وهسواس ئه وه: هنده ک هزرن بو مروقی دهین قیجا چ ژ
لایی نه فسا وی بخو قه بن وه کی خودایی مه زن گوتی: ﴿وَلَقَدْ
خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ وَنَعَلَهُ مَا تَوَسَّوْا بِهِ نَفْسَهُ وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ
﴿۱۶﴾ ﴿ق: ۱۶﴾ ئانکو: (و ب راستی مه مروّف ئافرانندییه و ئهم
دزاین کانی دلی وی چ دیترتی، و ئهم بو وی ژ ره ها ستوویی
وی (یا ب دلی قه گریدای) دنیزیکترین).

يان ژ لايي شهيطاني ڤه، وه كي چاوا بو بابي مه ئاده مي
چيكرې، خودايي مه زن ديترت: ﴿فَوَسَّسَ إِلَيْهِ الشَّيْطَانُ

قَالَ يَتْلَاهُمْ هَلْ أَدُلُّكَ عَلَى شَجَرَةِ الْخُلْدِ وَمُلْكٍ لَّا يَبْلَى﴾ طه: ۱۲۰

ټانكو: (ئينا شهيتاني وه سواس بو ئاده مي چيكر وگوتې:
ئهرې ئه ز وي داري نيشا ته بدهم يا كو ئه گهر تو ژي بخوي
ههروهه ر بميني ونه مري، وملكه كي بي دويماهي وڤه برين
بگه هته ته؟).

و ئه ڤ وه سواسه گوماني بو كه سي چيډكه ت يان د ديني
وي دا، يان خودايي وي دا، يان د پيغه مبهري وي ﷺ دا.

و كه سي موسلمان ب ڤي وه سواسي ناهي ته گرتن، يه عني
خودايي مه زن لي ناگريت هندي ئه و نه كه ته ئاخفتن، يان
نه كه ته كريار، ژبه ر گوتنا خودايي مه زن: ﴿لَا يَكِلُفُ اللَّهُ نَفْسًا

إِلَّا مَاءً آتَاهَا سَيَجْعَلُ اللَّهُ بَعْدَ عُسْرٍ يُسْرًا﴾ الطلاق: ۷ و گوتنا

خودايي مه زن: ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ﴾ التغابن: ۱۶

و پیځه مبهري خودی ﷺ ديڅریت: (إن الله تجاوز لأمتي ما حدثت به أنفسها ما لم يتكلموا أو يعملوا به) رواه البخاري (٤٩٦٨)، ومسلم (١٢٧) من حديث ابو هريرة.

ټانکو: (هندي خودايي مهزن يه ل نوممه تا من ناگريت ب وي تشتي دهيتته سهر دلي وي - يه عني ژ وه سواسي و ټاخفتنا نه فسي - هندي ټهو پي نه ټاخفيت يان نه که ته کريار).

به لي فهرمانا وي يا هاتييه کرن کو ټهو وي وه سواسي ژ خو پال دهت، ټه گهر سستي کر د پالډانا وي دا هنگي دبيت سهر سستيا وي ل وي بهيتته گرتن.

و دبيت شهيطان وه سواسي بو که سي موسلمان چيکه ت د دهرحه قا خودايي مهزن دا يان پیځه مبهري وي ﷺ يان شريعه تي وي، و موسلماني ټهو تشتي ژ وه سواسي بو چيوي نه قيت و يي پي رازي نينه، قيجا ب پالډانا وي و نه قيانا وي بو وان هزارا نيشانه ل سهر دروستيا ئيمانا وي، ژ ټه بي هورهيره - خودي ژي رازي بيت - گوت: هنده ک ژ صه حابا هاتنه دهف پیځه مبهري ﷺ پرسيار ژي کرن: ټهم

هنده تشتا د نه فسا خودا دینین ل دهف مه یا مهزنه ته گهر
ئهم وی ب دهف بیژین، گوت: (ئه ری هه وه نه و دیت؟)
گوتن: به لی، پیغه مبه ری ﷺ گوت: (ذاک صریح الایمان)
رواه مسلم (۱۳۲). ئانکو: (ئه فه ئیمانا ئاشکه رایه)

و د ریوایه تا عائیشای دا -خودی ژئی رازی بیت- (رواه احمد
فی المسند (۱/۲۳۵) و رواه مسلم (۱۳۳) (محض الایمان).

قیجا ئه فه به لگه نه ل سهر مه زنییا وی یا وان د نه فسا خودا
د دیت.

و د ریوایه ته کادی دا: (ئیک ژ مه هنده ک جار وی تشتی دلی
خودا دیژیت، ئه گهر نه و ژ عه سمانی بکه فته عهردی بو
وی خوشتره ژ کو وی ب دهف بیژیت) شرح السنة للبغوي
(۱/۱۰۹).

ئبن تهیمیه -رحمه الله- دیژیت: (ئانکو: گه هشتنا قی
وه سواسی، و د گهل قی نه قیانا مه زن، و پالدا نا وی ژ دلی،
ئه فه ژ ئیمانا ئاشکه رایه، وه کی وی موجه دی دوژمن
دهیتی قیجا به ره قانیی ژ خود که ت هه تال سهر زال دیت،

ڦيڄا ئه ڦه مه زنترين جيهاده، و يا دروست و صافي، وه كي
شيري صافي، و د بيته ئيمانان تاشكهره، وه ختي ئه ڦ وه سواسا
شهيطاني نه ڦي اي و ژ خو پالداي ڦيڄا هنگي ئيمانان وي
صافي بوو، لهوا ببو ئيمانان تاشكهره (يا صه ريج) **الايمن**
الكبير، لشيخ الاسلام ابن تيمية (٥٣٩_٥٤٠).

و ئيمانن خه ططابي -رحمه الله- ديترت: (رامانا گوتنا
(ذاك صريح الايمان) يه عني ئيمانان دروست و تاشكهرايه
وهل وي كرى كو ئه وه سواسا شهيطاني قه بويل نه كهت و
راست نه ده رتيخت و ئه ڦ وه سواسه جهي خو د دلي
هه وه دانه كهت و نه فسا هه وه پي مو طمه ن و تارام نه بيت،
نه مه عنايي ئه وه كو ئه ڦ وه سوه سه بخو ئيمانان تاشكهرايه
چونكي ژ كاري شهيطاني يه ڦيڄا ما دي چاوا ب فعلا
شهيطاني ئيمان تاشكهره بيت، و د فهرموده كي دا يا
ريوايهت كرى كو ده ما صه حابي گازنده كرين گوت:
(الحمد لله الذي رد كيده الى الوسوسة) معالم السنن (٤/١٤٧).

ٲانكو: (حهمد بو خودی بن یی كو فیلا وی زقراندیی بو
وهسواسی)

صهنعانی -رحمه الله- دیٲثیت: گوتنا وی (الذي رد كیده
الی الوسوسة) مهعنایی: شهیطان وهسواسی بو وی
چیدكهت یی كو ژ سهردابرنای وی بی هیقی بووی، قیجا
رادییت وهسواسی بو چیدكهت ژ بهر بی شیانیای وی، بهلی
یی كافر ههما ژ چ لایی ههییٲ شهیطان دهیٲی، نه تنی ب
وهسواسی، بهلكو ههما چاوا بقیٲ وهسا د سهردا دبهٲ و
یاریا پی دكهٲ). التحیر لایضاح معانی التیسیر، للصنعانی (١/١٩٨).

جوداهي دناقبهرا وهسواسي

و شوبوهاتان دا (گومانان)

جوداهي دناقبهرا وهسواس و گومانان دا ئەم دشيین کورت
بکهين د قان خالان دا:

ئیک: کهسي وهسواس بو چيیوی چه ل سهر هندی نينه
کو ئەف هزر و فکره بو بهيین، ئەو دزانیت کو خودايی
مهزن یی هه ی و دین یی دروسته، به لی دی هزره ک هیته
سهر دلی وی یی ئیرادا وی و دی جهی خو د زهنا وی دا
کهت و دی ترس بو چيیت، و دی ل دهف زیده بن و دی
ترسا وی ژي زیده بیت، قیجا ئە گهر یی خودان باوهر نه با
و باوهری نه با ب هه بوونا ئاگری، ئەو ژ قان هزرا نه د
ترسیا.

ژبه ر هندی ب ئانه هیا خودی حساب ل سهر وی نينه،
حافظ ئین که شیر -رحمه الله- دیثیت: (د قی گوئنا
خودايی مهزن دا: ﴿وَإِنْ تَبَدُّوا مَا فِي أَنْفُسِكُمْ أَوْ تُخَفُّوهُ

يُحَاسِبْكُمْ بِهِ اللَّهُ﴾ البقرة: ۲۸۴

ٲانکو: خو ئه گهر خودايي مه زن حسابا وي ژی بکهت وي
 عه زاب نادهت ئه و تي نه بيت ئه گهر بشيت پالدهت و ژ خو
 پال نه دهت، به لي ئه و نه شيت ژ خو پال بدهت ژ وه سوه س
 و ئاخفتنا نه فسي، ئه قي چهندي مروفي يي پي مو کلله ف
 نينه، و نه ثيانا مروفي بو وه سوه سا خراب ژ ئيمان يه). تفسير
 ابن کثير (۱/۳۴۳)

به لي هندي ئه وه يي کارتيکه ر ب گومانان ئه وه يي کو
 گوھ ل شوبهه کي (گومانه کي) بيت و هزارا خو تيدا
 دکهت ب ئيرادا خو، قيجا دي مه يلا وي بو چيت، و دي ب
 حه زا خو حو کمي ل سه ر دهت کو ئه قه شوبهه کا
 مه نطقيه، و ديت ل دهف وي گه له ک يا دروست ژی بيت،
 و ديت ژی ل دهف ئيمان وي ب راوه ستيت.

دوو: که سي وه سواس بو چيويوي ديت يي نه زان بيت ب
 به رسقا وي گومانان ژ لايي وه سواسي قه بو چيويوي، قيجا دي
 ل دويش چيت و هه ر ل دهستيک ده ما به رسقي دزانيت
 پي رازي ديت به لي ئه و هزارين ئيلحاحي ل وي دکه ن ژ

سەر دلّی وی ناچن و دی هەر هینه سەر هزارا وی، د گهل
هندی کو دزانیت ئەف تشتی دهیته سەر هزارا وی یی نه
دروسته ژی، و د سەر بزاقا وی را کو بزاقی دکەت نه هینه
سەر هزارا وی،

و هەر جاره کا بزاقی بکەت ژ سەر هزارا خو ببهت دی ب
رهنگه کی دی هینه سەر هزاری، بو نموونه ههتا بهرسقه کی
بخو دبینیت، تشته کی دی د هینه سەر هزارا وی و دی
بیژیتی: (به لی پا هه که فلان تشت وه سا...).

به لی که سی گومان ل دهف هه ی هه ما هەر ژ دهسپیک
دهما بهرسقا گومانی دزانیت و قه ناعهت بو چبیت ئەو
هزره ل دهف نامینیت و دلّی وی فرهه دبیت، و ئەو هزاره
ئیدی نامینه ل سەر دلّی ئە گهر ژ وان بیت یین ل دویف
راستی دچیت و یی راست و دروست بیت.

چاره سهریا شهرعی بو وه سواسن

ئەوئ ھاتىيە جەرباندن ب وەسواسا بىروباوھرى بلا يئ
ئارام بيت، چونكى نەقيانا وى بو قئ وەسواسئ و ھەزا وى
بو ھندئ كو خلاس بيت ژ قان ھزرا ئەقە ژ ئيمان
ئاشكەرايە وەكى چاوا بورى مە فەرمودئ پيغەمبەرى ﷺ
ئىناين.

و يا كو دىتە جھئ رحەتيئ ئەوہ كو خودايئ مەزن چ جار
وى بارى ل ملين كەسئ ناكەت كو ژ شيانا وى پتر بيت،
قئجا ئەو تشتئ مروف نەشئت ژ خو پال بدەت ژ ھزريئ
وەسواسئ و شەيطانى چ زيانا خو نايت ل سەر كەسئ
موسلمان، قئجا ھندى ئەو نەيتە گوتن يان كريار ب
ئانەھيا خودئ ئەو يا ل بن عەفو و غەفراندنا خودايئ
مەزن.

و تو بزانه كو شەريعتئ ئىسلامئ چارەسەرى بو قئ
وەسواسئ يئ داناي، و بو من دياربوو كو ئەف چارەسەريە
چار تەوھرا بخوقە دگريت، ژبەر ھندئ من ناقي وئ كرە

(علاج التاءات الاربعة) (ئەو پەيقىن ب پىتا تاء

دەستپىدكەن) ئەوژى ئەقەنە:

التأكيد، والتطمين، والتحصين، والتشاغل.

و ل دويڤ يا بهيت دى دەينه روون كرن:

۱_ **تأكيد الايمان (دووپاتيا ئيمانى):** ژ مفاترين وان تشتين

وہ سواسا شەيطانى پال د دەت ئەوہ مروڤ ئيمانى د نہ فسا

خودا موکم بکەت و ب ئەزمانى ژى بىژيت، و پىغەمبەرى

ﷺ بەرى مە يى دايە قى چەندى، ئەبو ھورەيرە

قەدگوھىزىت -خودى ژى رازى بيت- گوت: پىغەمبەرى

خودى ﷺ گوت: (لا يزال الناس يتساءلون حتى يقال: هذا

خلق الله الخلق، فمن خلق الله؟ فمن وجد في ذلك شيئاً،

فليقل: آمنت بالله) رواه مسلم (۱۳۴).

ئانكو: (بەردەوام دى پرسىار ھىنە د سەرى دا ھەتا دىيژيتى:

ئەقە خودايى مەزن يى چىكرى، پا كى خودايى مەزن

چیکریه، قیجا هه چیی ئەف تشته دیت بلا بیژیت: من
باوهری ب خودایی مهزن ئینا).

قیجا پیغمبه‌ری ﷺ فرمان کر کو بیژیت: (آمنت بالله)
یان (آمنت بالله ورسوله)، ئەف گوته ئیمانه و زکره ژێ
وئ وه‌سواسی پال ددهت یا کو هنده جار شه‌یطان بو مروقی
چیدکه‌ت د وان تشتان دا یین کو مروف د فطره‌ت دا ل
سه‌ر، و وه‌کی قی وه‌سواسی گه‌له‌ک خه‌لک تووش د بنی
د عیاده‌تان دا هه‌تا گومانئ بو چیدکه‌ت کا ته‌کیر دا یان
نه؟ فاتحه‌خاند یان نه؟ و وی ئیه‌تا عیاده‌تی ئینابوو یان
نه؟ و کا ده‌ستنقیژا خو هه‌می گرتوو یان نه، قیجا
وه‌سواسی بو د وان زانستان ژێ دا چیدکه‌ت یین حسی، کا
چاوا وه‌سواسی بو چیدکه‌ت د یین فطری دا.

قیجا کا ئەندامه‌ک ژ ئەندامان شویشتییه‌ بو ده‌ستنقیژئ یان
نه ئەفه تشته‌که مروف دشی‌ت بینیت، و هه‌روه‌سا بو
خاندنا فاتیحی و دانا ته‌کیرئ ژێ، مروف ب ده‌ف دیژیت
و گوه‌لی دبیت، و هه‌روه‌سا بو نقیژئ ژێ کا چاوا مه‌ره‌ما

وی ب خارن و قه خارن و ریقه چوون و سویار بوونی یا
دیاره بو نقیژی ژی وهسا، و زانینا وی ب قان تشتا ههمیان
زانینه کا ضروری یا یه قینییه پیدقی ب نشان و ده لیلان
ناکەت، و ئەف وهسواسه ب دوماهی دهیت ب ئستیعاذی
(یه عنی گوئنا: **أعوذ بالله من الشيطان الرجيم**) و دهما ب
دوماهی دهیت، و ئە گەر گوئی ته ئەندامه کی خو نه
شویشتییه، دی بیژیی: به لی، من یی شویشتی، و ئە گەر
هاته سەر دلی کو ئنیه تا خو نه ئینایه یان ته کبیر نه دایه،
دی د دلی خودا بیژیت: به لی من ئنیه تا خو یا ئینای و
ته کبیر یا دای، هنگی ئەو دی خورا گریت ل سەر حه قیی
و ئەف وهسواسه ل دهف نامینیت، چونکی وهختی شه یطان
هیژا وی و خورا گریا وی دینیت، قیجا دی خو ژ وی پال
دهت، ئە گەر نه... هەر دهما دیت یی قابلا گومان و شه کی
دکەت دی وی به رهف وهسواسی و هزرا بهت، ب ئە گهری
نه شیانا وی بو پالدا نا وان قیجا دلی وی دی بته جهـ بو
شه یطانی مروف و ئەجنه کو وان گوئن و کریاران بو ب

خه‌ملین و دی شه‌یطان وی ئینیت و بهت هه‌تا دبه‌ته
هیلاکی. درء تعارض العقل والنقل (۳۱۷_۳۱۸/۳).

و ئیمامی عیراقی -رحمه الله- ب روونی چاره‌سه‌ریا
وه‌سواسی دیتیت: (دگه‌ل پشت دان و نه پووته‌دانا مروقی
ب قی وه‌سواسی پیدقیه مروف ب ده‌قی ژی بیتیت (آمنت
بالله ورسله). طرح التثريب في شرح التقریب (۸/۱۶۴).

۲- التطمین: ئەو که‌سی موبیته‌لا بووی ب وه‌سواسی پشت
راست بیت کو ئەقه نه نیشانه ل سه‌ر لاوازی و کیمیا ئیمانا
وی، هه‌تا سه‌حابییین پیغه‌مبه‌ری ﷺ یین تووشی قی
وه‌سواسی بووین هه‌ر چه‌نده ئەو باشتین قهرن
(سه‌رده‌من)، به‌لکو نه‌قیانا مروقی بو قی وه‌سواسی نیشانه
ل سه‌ر ئیمانا مروقی یا دروست و ئاشکه‌را، وه‌کی بوری
مه‌دیار کری د قی فه‌رمودی دا: (ذاک صریح الایمان).

۳- التحصين بالتعوذ والاذکار(خو پاراستن ب زکر و
ته‌عویزاتان): ئانکو مروف خو ب پاریزیت ب خودایی
مه‌زن ژ شه‌یطانی (یه‌عنی بیتیت: أَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ

الرجيم)، هندی وهسواسه ژېدهړی وی شهیطانه، قیجا ههما
 نه وه وهسواسی دئیخته سنگی خه لکی، و ته عویزات مه رهم
 پی نه ف سوره تین کورتن: (سوره تا الناس، سوره تا الفلق،
 سوره تا الإخلاص، و هنده ك زانا دیترن نایه ت کورسی ژی
 دکه قیته دبن فه) خودایی مه زن دیتریت: ﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ
 النَّاسِ ۝ مَلِكِ النَّاسِ ۝ إِلَهِ النَّاسِ ۝ مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ
 الْخَنَّاسِ ۝ الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ ۝ مِنَ
 الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ ۝﴾ الناس: ۱-۶

ټانکو: (تو - نهی موحه ممه د- بیتره: نه ز خو ب خودانی
 مروقان دپاریزم، یی کو نه و ب تنی یه دشیته خرابیا
 وهسواسی ژ مروقی دویر بکه ت * مه لکی مروقان یی کو
 کاری وان ب ریقه دبه ت، وچو منه ت ب وان نینه * خودایی
 مروقان یی چو خودایی ب حه ق ژ وی پیقه تر نینن * ژ
 خرابیا شهیتانی یی کو دودلییی وهسواسی بو مروقی چی
 دکه ت نه گهر ژ زکری خودی بی ئاگه ه ما، وپاشقه دچت
 وخو فه دشیرت نه گهر زکری خودی کر * نه وی خرابیی

ودودلییی دکه ته د سنگی مروّقان دا * ژ شه یتانین ئەجنه
ومروّقان).

ئیمام ئبن العربی -رحمه الله- دیثریت: (ئەگەر شەیطانی
گومانە ک بو تە ئینا، دەرمانی وی دەلێلن ...، و ئەگەر
دەردی وەسواسی بو تە ئینا دەرمانی وی ئستیعازەیه). **القبس**
فی شرح الموطأ. (۳/۱۱۷۹)

و هەردوو شیخا (بخاری و مسلم) یا قە گوهاستی ژ ئەبو
هورەیرە -خودی ژێ رازی بیت- گوت پیغەمبەری خودی
ﷺ گوت: **(يَأْتِي الشَّيْطَانُ أَحَدَكُمْ فَيَقُولُ: مَنْ خَلَقَ كَذَا؟ مَنْ**
خَلَقَ كَذَا؟ حَتَّى يَقُولَ مَنْ خَلَقَ رَبَّكَ؟ فَإِذَا بَلَغَهُ، فَلْيَسْتَعِذْ
بِاللَّهِ وَلِيْنْتَهُ). بخاری (۳۲۷۶)، مسلم (۲۲۱).

ئانکو: (شەیطان دی هێتە دەف ئیک ژ هەو و دی بیثریتی:
کی ئەقە چیکرییه؟ و کی ئەقە چیکرییه؟ هەتا دیثریت:
پا کی خودایی تە چیکرییه؟ فێجا ئەگەر گەهشتە ویری تو
خوب خودایی مەزن ب پارێزە و ب دوماهی بینە).

و ژ ئبن مهسعودی -خودی ژئی رازی بیت- گوت:
 پیغه مبهری خودی ﷺ گوت: (إِنَّ لِلشَّيْطَانِ لَمَّةً بَابِنِ آدَمَ ،
 وَلِلْمَلِكِ لَمَّةٌ ، فَأَمَّا لَمَّةُ الشَّيْطَانِ فإِيعَادُ بِالشَّرِّ وَتَكْذِيبُ بِالْحَقِّ
 ، وَأَمَّا لَمَّةُ الْمَلِكِ فإِيعَادُ بِالْخَيْرِ وَتَصْدِيقُ بِالْحَقِّ . فَمَنْ وَجَدَ
 ذَلِكَ فليعلم أَنَّهُ مِنَ اللَّهِ ، فليحمدِ اللَّهَ ، وَمَنْ وَجَدَ الْآخَرَى
 فليتعوذَ مِنَ الشَّيْطَانِ . ثُمَّ قَرَأَ : الشَّيْطَانُ يَعِدُكُمُ الْفَقْرَ
 وَيَأْمُرُكُم بِالْفَحْشَاءِ وَاللَّهُ يَعِدُكُم مَغْفِرَةً مِنْهُ وَفَضْلًا) رواه
 الترمذي، والطبري في تفسيره.

مه نناوی -رحمه الله- دیثرت: (إِنَّ لِلشَّيْطَانِ لَمَّةً ،
 نيزیکوون و تووشبوون، یا ژ (إمام) هاتی کو
 نيزیکوونه..و بو مه لایکه تان ژی (لمة) یا هه ی، و مه ره م
 پی ئه وه ئه و تشتی دکه فته د دلان دا ب ریکا شهیطانی یان
 مه لایکه تان). فیض القدير (۲/۴۹۹).

قیجا زکری خودایی مه زن شهیطانی و وه سواسا وی دکه ته
 ده ر، (و تشته ک وه سواسی ژ ناڤ نابته ژبلی زکری، و
 هه ر تشته کی دی ژبلی زکری وه سواسه چونکی ئه گهر

زکړ و بیرئینانا تشته کی د دلی دا ئاماده بوو ئەو تشتی بهری
 هنگی تیدا ئیدی نامینیت، به لئ هەر تشته کی دی ژبلی
 زکړی خودایی مه زن و هەر تشته کی گریډای وی نه بیت
 مه جال بو شهیطانی یی تیدا هە، قیجا زکړی خودایی
 مه زن یه یا کو ناڅخویا مروقی ئیمن دکەت و چو مه جال
 بو شهیطانی نابن و بزانه چاره سەری بو تشتی نابیت ب یا
 هەقدژی وی نه بیت، و هەقدژا هەمی وه سواسین شهیطانی
 زکړی خودایی مه زن یه ب ئستیعادی و خو بهری کرنا ژ
 هیژ و شیانا، مه عنایی تو بیژی: (أعوذ بالله من الشيطان
 الرجيم)، و گوټنا (لا حول ولا قوة الا بالله). احياء علوم الدين
 للغزالی (۵/۱۰۲).

۴_التشاغل: پشت دان و نه پوښته دانا قی وه سواسی ژ
 باشتړین ریځانه بو پالډانا وی، و پیغه مبهری ﷺ بهری مه
 یی دایه قی چه ندی د فەرمودا بوری دا: (.... فليستعذ بالله
 ولينته_بلا خوب خودایی مه زن ب پاریزیت و ب دوماهی
 بینیت).

ٲانكو: خو ژئ مٲوئل بكهٲ و ٲشت بدهٲه ٲئ وهسواسئ،
و يا كو دبته هارلكار بو مروٲئ ل سه ر ٲئ چه ندي ئوه
ئو خو ب هنده ك كاران ٲه مٲوئل بكهٲ كو ب جوهدا
له شئ خو بكهٲ و هزارا وئ مٲوئل بئٲ دا كو زهنا وئ
دوئر بئٲ ژ ٲئ وهسواسئ، و ئه ٲئ چه ندي دي مٲايئ خو
هه بئٲ ب ئانه هئيا خودئ.

به لئ دٲئٲ يئ هشيار بئٲ ئه ٲ پشتدانه بكئر وان گومانان
ناهئٲ ئه ٲئن كو ژ دهرٲهئ نه ٲسا وئ بو دهئن و ٲكرا وئ
مٲوئل كرى، ئه ٲان گومانان دٲئٲ ب دهئل و بورهانا
لادهٲ، به روقاژئ وئ وهسواسا ب ئسٲعاذئ و پشتداني
دٲئٲ.

ئهمائ مازهررى -رحمه الله- دهر بارهئ شروٲه يا ٲهرمودا
بورئ دئٲٲئٲ: (يا ديار كو ئو هزاره ب پشتداني دٲن و
به رسٲدانان وئ به رسٲه كا وهسا يئ كو مروٲ ده لئلا بئئٲ
و نه ظهري بو به ٲالكرنا وئ بكهٲ).

و ئه‌وین قی چهن‌دی دیترن، دیترن: (هزرویر-خواطر)
دوو به‌شن:

۱-هن‌دی ئه‌ون یین نه (مستقر) نه د خوجهن و نه کو ب
گومانه‌کا ژ نشکه‌کیقه‌هاتین، ئه‌وی دی مروف پال ده‌ت
ب پشتدانی، ئه‌قا وه‌سا دیترنی (وه‌سوه‌سه)، هه‌روه‌کی
ئه‌گه‌ر مه‌سه‌له‌کا ژ نشکه‌کیقه‌بیت نه ل سه‌ر ئه‌صله‌کی
بیت دی مروف پالده‌ت بی لیگه‌رییان و دویقچوونا
ده‌لیلان بکه‌ت.

۲-به‌لی هن‌دی ئه‌و هزر و بیرین خوجهن (مستقرن) ئه‌وین
کو ژ گومانه‌کی په‌یدا بووین، ئه‌و ناهینه‌پال‌دان ئه‌گه‌ر ب
ده‌لیلان و لیگه‌ریانی نه‌بیت بو به‌طالکرنا وان، و ژ قی
چهن‌دی هه‌وه‌رکی د فه‌رموودا: (لا عدوی) د گه‌ل گوتنا
کوچه‌ری ده‌شته‌کی (فما بال الابل الصحاح تجرب بدخول
الجمال الاجرب فیها، وعلم ﷺ انه اغتر بهذا المحسوس وان
الشبهة قدحت في نفسه فأزالها من نفسه بالدليل فقال له:
(فمن اعدى الاول). المعلم بفوائد مسل للمازری (۱/۸۱).

دهمی پیغمبری ﷺ گوتی (قہ گرتن نینہ)، کوچہ رہ کئی
 دہشتہ کی گوت: (پا تو چ دیٹری بو وی حیشترا ساخلم
 قیجا حیشتہ کا خودان ئیش دہیتہ دہف وی و ئیش
 قہ دگرتہ وی ژی و ئہ وژی ئیشہ وی دبیت)، پیغمبری ﷺ
 زانی گومان یا ل دہف وی پیدابووی، ب ریکا دہ لیلی ئہ و
 گومانہ ل دہف نہ ہیلا، گوتی: (پا کئی ئیکہم جار ئیش
 قہ گرتہ وی حیشتری؟).

والحمد لله رب العالمین.